

«فرهیختگان» ۷ فاجعهٔ زیست‌محیطی را که آمریکا در جهان ایجاد کرده است، بررسی می‌کند

قاتل زمین

میراث مرگبار ناتودر بالکان

حمله ناتو به یوگسلاوی در سال ۱۹۹۹، بدون مجوز شورای امنیت سازمان ملل، یکی از نمونه‌های آشکار نقض حقوق بین‌الملل و جنایات زیست‌محیطی دوران معاصر است. در جریان این حمله، بیش از ۱۵ تن بمب حاوی اورانیوم ضعیف شده بر سر مردم این کشور فرود آمد؛ موادی که نیمه‌عمرشان به ۴٫۵ میلیارد سال می‌رسد و زمین و انسان را برای همیشه آلوده کرده‌اند.

استفاده از تسلیحات رادیواکتیو موجب جهش های ژنتیکی، افزایش شدید سرطان و بروز ناهنجاری های سلولوی در میان کودکان شد. آمارها نشان می‌دهد که پس از سال ۱۹۹۹ نرخ مرگومیر ناشی از سرطان در صربستان تا ۸۰ درصد افزایش یافت و امروزه سالانه ده‌ها هزار نفر در اثر بیماری های بدخیم جان می‌یازند.

بیش از ۱۰۰ نقطه در کوزوو و جنوب صربستان هنوز آلوده به تشعشعات است و اثرات آن در خاک، آب و زنجیره غذایی باقی مانده است. شدت آلودگی به اندازه‌ای است که بر آورده‌ها آن را معادل سه درصد از فاجعه هسته‌ای چرنوبیل می‌دانند. جنگ ناتو علیه یوگسلاوی نه تنها مرزهای سیاسی، بلکه مرزهای اخلاقی و انسانیت را نیز درنوردید؛ میراثی از خاک سوخته، نسل های بیمار و سکوت جهانی در برابر جنایتی که هنوز ادامه دارد.

آزمایش های هسته‌ای آمریکا در اقیانوس آرام

آزمایش های هسته‌ای آمریکا در جزایر مارشال یکی از تاریک‌ترین فصول تاریخ بشر به شمار می‌آید؛ فاجعه‌ای که اثرات آن هنوز بر تن زمین و انسان باقی مانده است. بین سال‌های ۱۹۴۶ تا ۱۹۵۸، در این مجمع‌الجزایر کوچک ۶۷ بمب هسته‌ای منفجر شد؛ معادل انفجار روزانه یک بمب هیدروشیما به مدت بیست سال. این آزمایش‌ها موجب آلودگی گسترده خاک، آب و جودش و بسیاری از جزایر برای همیشه غیرقابل سکونت شدند. این‌وتوپ‌های رادیواکتیو در محیط باقی ماندند و به بدن انسان راه یافتند. جهش های ژنتیکی، سرطان های گسترده و مرگ‌دها هزار نفر در سراسر جهان را رقم زدند. برآوردها نشان می‌دهد نیش از نیمی از موارد سرطان در برخی مناطق شمالی مارشال مستقیماً ناشی از این آزمایش‌ها بوده است. پیامدها تنها زیستی نبود؛ نابودی منابع غذایی، از بین رفتن کشاورزی و محو مهارت‌های سنتی دریانوردی، هویت فرهنگی مردم بومی را نیز در هم شکست. این آزمایش‌ها نه تنها محیط‌زیست، بلکه پیوند انسان با سرزمین خود را نابود کردند. به‌طوری‌که باوجود گذشت دهه‌ها، ایالات متحده هرگز مسئولیت کامل این جنایت اتمی را نپذیرفته است و جوامع آسیب‌دیده هنوز با میراث دردناک و مرگبار دوران آزمایش‌های هسته‌ای دست به گریبان هستند.

بحران اقلیمی، ابزاری برای سلطه آمریکا

در نهایت باید در نظر داشت که بحران اقلیمی برای جهان یک تهدید است، اما برای ایالات متحده فرصتی تازه برای گسترش سلطه نظامی و اقتصادی به شمار می‌آید. در حالی‌که ارتش آمریکا و صنایع وابسته بزرگ‌ترین تولیدکنندگان گازهای گلخانه‌ای جهان هستند، واشنگتن با طرح «اقلیم‌به‌عنوان مسئله امنیت ملی» بودجه‌های کلان نظامی را توجیه می‌کند؛ بودجه‌هایی که خود به تسلید گرامیش زمین می‌انجامند.

در صحنه بین‌المللی نیز لای‌های سوخت فسیلی حضوری پررنگ دارند. تنها در نشست اقلیمی COP26 بیش از ۴۰۰ نماینده شرکت‌های نفت و گاز شرکت کردند، تاجایی که اجلاس به نمایشگاهی برای منافع اقتصادی بدل شد نه تلاشی واقعی برای نجات سیاره.

در نتیجه، بحران اقلیمی نه از ضعف علمی بلکه از سلطه سیاسی و نظامی ناشی می‌شود. از آب آلوده در پایگاه‌های نظامی گرفته تا هوای سمی در شهرهای صنعتی و گسترش بیماری‌های مزمن در کشورهای آسیب‌دیده، پیامدهای این سیاست‌ها جهانی و انسانی‌اند.

ساختار کنونی قدرت که بر نظامی‌گری و سود اقتصادی بنا شده، خود سرچشمه بحران است. آمریکا با بهره‌گیری از ابزارهای نظامی و مالی، محیط‌زیست را به عرصه‌ای برای اعمال سلطه بدل کرده و حیات نسل‌های آینده را به بهای منافع امروز خود معامله می‌کند.

فاجعه هیروشیما و ناکازاکی

جنایات محیط‌زیستی آمریکا محدود به خروج از کنوانسیون‌ها و پروژه‌های صرفاً محیط‌زیستی نمی‌شود. در اوت ۱۹۴۵، ایالات متحده دو بمب اتمی با نام‌های «پسر کوچک» و «مرد جاق» را به ترتیب بر فراز شهرهای هیروشیما و ناکازاکی ژاپن منفجر کرد. قدرت انفجار نخست، معادل ۱۶ هزار تن TNT بود و تنها در چند ثانیه، ۱۳ کیلومتر مربع از هیروشیما را به ویرانه بدل ساخت. حدود یک چهارم جمعیت شهر در دم جان باختند و شمار تلفات تا ماه‌های بعد به بیش از ۱۵۰ هزار نفر رسید.

انفجار، گوی آتشینی داغ‌تر از خورشید پدید آورد و باران سیاه‌آلوده به موادرادیواکتیو بر بازماندگان فروریخت. بسیاری از نجات‌یافتگان در اثر تشعشع دچار بیماری‌های مرگبار، از جمله سرطان خون و انواع سرطان‌های دیررس شدند. مطالعات بنیاد تحقیقات اثرات تابش نشان می‌دهد که طی دهه‌های بعد، صدها مورد مرگ ناشی از سرطان مستقیماً با این بمباران‌ها مرتبط بود.

بررسی‌ها در باره پیامدهای ژنتیکی نشان داد افزایش چشمگیری در نقص‌های مادرزادی میان فرزندان بازماندگان وجود داشت. هر چند در میان زنان باردار نزدیک به مرکز انفجار مواردی از میکروسفالی و آنانسفالی گزارش شد. بمباران هیروشیما و ناکازاکی نه تنها به تسلیم ژاپن انجامید، بلکه آغازگر عصر هسته‌ای و یکی از تاریک‌ترین فصل‌های تاریخ بشر شد.

ردپای جنگ ویتنام بر طبیعت و انسان

جنگ ویتنام که از میانه دهه ۱۹۶۰ تا آوریل ۱۹۷۵ ادامه داشت، نه تنها یکی از خون‌بارترین درگیری‌های قرن بیستم بود، بلکه از نظر زیست‌محیطی نیز فاجعه‌ای بی‌سابقه به شمار می‌آید. ارتش آمریکا برای مقابله با تیرهای چریکی، از حجم عظیمی از سلاح‌های آتش‌زا و علف‌کش‌های شیمیایی همچون «ایجنت اورنج» استفاده کرد. در جریان عملیات موسوم به «رانج هند»، بیش از ۷۵ میلیون لیتر علف‌کش بر حدود دو و نیم میلیون هکتار از جنگل‌ها و شالیزارهای جنوب ویتنام پاشیده شد.

این مواد حاوی دیوکسین‌های سمی بودند که موجب نابودی پوشش گیاهی، آلودگی رودخانه‌ها و خاک، و بروز بیماری‌ها و نقص‌های مادرزادی در میان مردم شدند. جنگل‌های مانگرو در سواحل و جنگل‌های بارانی در مناطق داخلی به بیابان‌هایی خشکیده و پوشیده از علف‌های مهاجم تبدیل شدند.

علاوه بر این، بمب‌های ناپالم، مواد آتش‌زا و جنگل‌سوزی‌های عمدی، اکوسیستم‌های وسیع‌ر از این برند، پیامدهای این تخریب هنوز ادامه‌دارد؛ خاک و آب بسیاری از مناطق همچنان آلوده به دیوکسین است و بازسازی طبیعی به‌کندی پیش می‌رود. جنگ ویتنام میراثی از ویرانی بر جای گذاشت که نه فقط طبیعت، بلکه حیات انسانی و معیشت میلیون‌ها نفر را تا امروز تحت‌تاثیر قرار داده است.

پیامدهای خاموش جنگ آمریکا علیه عراق

جنگ‌های آمریکا علیه عراق در سال‌های ۱۹۹۱ و ۲۰۰۳ یکی از ویرانگرترین فصل‌های تاریخ معاصر خاورمیانه به شمار می‌رود. در این دو حمله، هزاران تُن مهمات شامل پرتابه‌ها، راکت‌ها و بمب‌های حاوی اورانیوم ضعیف شده بر مناطق مختلف عراق، به‌ویژه بصره، فرود آمد. استفاده گسترده از این تسلیحات باعث آلودگی شدید خاک و آب به مواد رادیواکتیو و ایجاد پیامدهای جبران‌ناپذیر برای سلامت انسان و محیط‌زیست شد. در اثر این آلودگی‌ها، موارد ابتلا به سرطان و نقص‌های مادرزادی در میان مردم عراق به طور چشمگیری افزایش یافت. بخش‌هایی از خاک جنوب کشور هنوز آلوده به تشعشعات اتمی است و آثار آن بر کشاورزی و منابع آب آشامیدنی باقی مانده است. نابودی زیرساخت‌ها، تخریب شهرها و گسترش بیماری‌های ناشی از جنگ، عراق را با بحران انسانی و زیست‌محیطی عمیقی روبه‌رو کرد.

افزون بر خسارات انسانی، آزمایش‌وبه‌کارگیری سلاح‌های شیمیایی و رادیواکتیو در این جنگ‌ها موجب تغییرات اقلیمی، کاهش بارندگی، خشکسالی و گسترش کویرزایی در منطقه شد. پیامدهای این جنگ هنوز ادامه دارد و عراق همچنان با میراث مرگبار آن دست‌و‌پنجه نرم می‌کند.

آزمایش‌های متعدد هسته‌ای و بیولوژیک گرفته تا تولید انبوه مواد شیمیایی سمی و صدور زیاله‌های خطرناک به کشورهای فقیر.

هر سال صدها میلیون قطعه زیاله الکترونیکی آمریکایی به آفریقا و آسیا صادر می‌شود؛ سرزمینی که فاقد امکانات بازیافت ایمن است و ناگزیر، این پسماند‌ها را در خاک و منابع آبی دفن می‌کند. نتیجه، آلودگی شدید زیستی، نابودی زمین‌های کشاورزی و گسترش بیماری‌های مزمن در میان جمعیت‌های محلی است.

در کنار این فاجعه پنهان، انتشار مداوم گازهایی چون دی‌اکسیدکربن، متان و اکسید نیتروس، تراکم گازهای گلخانه‌ای را به بالاترین سطح تاریخی رسانده و

جهان را به آستانه بحران اقلیمی بی‌سابقه‌ای کشانده است. باوجود هشدار دانشمندان و تلاش جهانی برای اجرای پیمان‌های زیست‌محیطی، دولت آمریکا نه تنها به تعهدات خود پایبند نیست، بلکه با سیاست‌های اقتصادی و نظامی خود، در مسیر نابودی تدریجی سیاره گام برمی‌دارد.

آمریکا، مانع بزرگ مقابله جهانی با گرمايش زمين

در دسامبر ۱۹۹۷، بیش از ۱۶۰ کشور جهان برای مهار گرمایش زمین و کاهش گازهای گلخانه‌ای، «پیمان کیوتو» را تصویب کردند. طبق این توافق، ۳۶ کشور صنعتی متعهد شدند تا سال ۲۰۱۲ میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای خود را به ۵ درصد کمتر از سطح سال ۱۹۹۰ برسانند. بااین حال، اجرای این پیمان سال‌ها به تعویق افتاد و نهایتاً در فوریه ۲۰۰۵ با پیوستن روسیه آغاز شد.

ایالات متحده، به‌عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده گازهای گلخانه‌ای، نه تنها از پیوستن به این پیمان خودداری کرد، بلکه با طرح پیش‌شهادی‌هایی همچون معافیت ارتش خود، آن را مغایر با منافع اقتصادی خویش دانست. در پی این موضع‌گیری، استرالیا نیز از پذیرش توافق سر باز زد و چین اجرای تعهدات خود را منوط به اقدام آمریکا اعلام کرد.

بی‌اعتنایی واشنگتن به معاهدات بین‌المللی زیست‌محیطی تنها به کیوتو محدود نماند. این کشور حتی به «کنوانسیون تغییرات اقلیمی» مصوب اجلاس ریو در سال ۱۹۹۲ و نیز برنامه مشترک گروه G8+5 در سال ۲۰۰۷ پایبند نماند.

در اول ژوئن ۲۰۱۷ نیز دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور وقت آمریکا اعلام کرد که این کشور از توافق‌نامه اقلیمی پاریس خارج می‌شود؛ توافقی که در سال ۲۰۱۵ با حضور ۱۹۵ کشور برای مقابله با گرمایش جهانی شکل گرفته بود. ترامپ این پیمان را برای اقتصاد آمریکا زیان‌بار خواند و دستور توقف همه تعهدات اقلیمی را صادر کرد.

این اقدام، نه تنها تعهد بزرگ‌ترین اقتصاد جهان به حفاظت از سیاره‌را زیر سؤال برد، بلکه نشان‌داد منافع سیاسی و اقتصادی در آمریکا هنوز بر مسئولیت‌زیست‌محیطی و آینده بشر اولویت دارد؛ تصمیمی که بازتاب آن تا امروز در اعتماد جهانی به سیاست‌های اقلیمی ایالات متحده مشهود است.

پروژه HAARP

علاوه بر جنگ و عملیات میدانی، پروژه HAARP به‌عنوان یکی از پیشرفته‌ترین برنامه‌های آمریکایی شناخته شده است. این پروژه به‌عنوان برنامه‌ای برای کنترل آب‌وهوا و دست‌کاری لایه یونسفر زمین، بخشی از استراتژی آمریکا برای ایجاد حوادث به‌ظاهر طبیعی در مناطق مختلف است. کارشناسان محیط‌زیست و امنیت بین‌الملل، این برنامه را سلاحی بالقوه برای ایجاد زلزله، طوفان، سونامی و خشکسالی می‌دانند. محققان مصری و عراقی گزارش داده‌اند که استفاده از HAARP (High-Frequency Active Auroral Research Program) در شرق دریای مدیترانه و عراق، موجب تغییرات غیرطبیعی در بارش و افزایش طوفان‌های ریزگرد شده است.

کارشناسان محیط‌زیست این پروژه را نوعی سلاح کشتار جمعی محیط‌زیستی می‌دانند؛ چراکه تاثیر این پروژه تنها محدود به تغییر آب‌وهوا نیست؛ بلکه فعال‌سازی لایه‌های تکنونیک زمین و افزایش احتمال وقوع زمین‌لرزه و آتشفشان‌های مصنوعی نیز از نتایج آن شمرده می‌شود. اسناد منتشرشده و تحقیقات دانشمندان مصری و عراقی نشان می‌دهد که آمریکا این فناوری را در شرق دریای مدیترانه و سایر مناطق استراتژیک مورد استفاده قرار داده است و آثار آن هنوز در طبیعت و زندگی مردم محسوس است.

صدای نخبگان

نگاه جوانان

روزنامه‌فرهیختگان

FARHIKHTEGAN

farhikhteganonline

۰۵۰۵

۰۵۰۵

۰۵۰۵

فاطمه قدیری خبرنگار گروه جامعه

اگر غبار شعارها و واژه‌های فریبنده از تاریخ تمدن غرب زدوده شود، در اصل تاریخ تسلط و تخریب است؛ تاریخی که از استعمار سرزمین‌ها آغاز شد و تا استعمار خاک و هوا و اقیانوس‌ها ادامه یافت. امپریالیسم غربی، با ایالات متحده در رأس آن، نه تنها انسان، بلکه زمین را نیز به منبعی برای مصرف، آزمایش و سلطه بدل کرد. جهان زیر فرمان واشنگتن، جهانی است که در آن طبیعت دیگر زیستگاه نیست، میدان عملیات است؛ جغرافیا نه برای هم‌زیستی، بلکه برای آزمایش سلاح، اثباتش زیاله و آزمودن قدرت به کار می‌رود. از همان روزی که قارچ‌های اتمی هیروشیما و ناکازاکی در آسمان ژاپن سر برآوردند، زمین وارد عصری شد که نامی جز «عصر ویرانی انسانی» نمی‌توان بر آن نهاد. دو بمب اتمی، در چند ثانیه ۱۳ کیلومتر مربع از هیروشیما را به تلی از خاکستر بدل کردند و بیش از ۱۵۰ هزار انسان را در شعلای آتش نابود ساختند؛ اما شاید فاجعه حقیقی نه در آن انفجار که در آغاز منطق تازه‌ای بود: منطقی که طبیعت و حیات را ابزار قدرت دید. همان منطق بعدها خود را در ویتنام، در بصره، در بلگراد و در جزایر مارشال تکرار کرد.

در ویتنام، میلیون‌ها لیت‌ر از علف‌کش مرگبار «ایجنت اورنج» بر جنگل‌ها و مزارع ریخته شد؛ جنگلی سوخت تا برتری نظامی آمریکا تضمین شود. در عراق، خاک و آب با اورانیوم ضعیف ششده آلوده شد و نسل‌هایی به دنیا آمدند که بدن‌هایشان حامل آثار تابش جنگ بودند. در یوگسلاوی، بمب‌های ناتو، زمین را با نیمه‌عمر ۴۰۵ میلیارد ساله آلودند؛ در جزایر مارشال، ۶۷ بمب هسته‌ای در کمتر از دوازده سال، به اندازه یک هیروشیما در روز زمین را لرزاند. این تاریخ، دفترچه‌ای از جنایات پیوسته است؛ فهرستی از جنگ‌هایی که نه برای آزادی انسان که برای اسارت زمین شکل گرفتند.

اما شاید فاجعه امروز آن باشد که این تاریخ هنوز تمام نشده است. در هفته گذشته، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور پیشین آمریکا، در پیامی در شبکه‌های اجتماعی بار دیگر خواستار ازسرگیری آزمایش‌های هسته‌ای شد؛ اظهاری که گروه‌های ضدسلاح هسته‌ای آن را «غیرمسئولانه و خطرناک برای آینده بشر» توصیف کردند. این تنها یک پیام نبود، بلکه پژواکی بود از ذهنیتی که از ۱۹۴۵ تا امروز هرگز تغییر نکرده است؛ ذهنیت استفاده از زمین به مثابه میدان آزمایش و نمایش قدرت. تمام دولت‌های آمریکا، از ترومن تا بایدن، ثابت کرده‌اند که محیط‌زیست در منظره ارزشی آن‌ها جایی ندارد. از مخالفت با پیمان کیوتو تا خروج از توافق پاریس، از حمایت از صنایع سوخت‌فسیلی تا صدور زیاله‌های الکترونیکی به آفریقا و آسیا، همگی نشان از این دارند که واشنگتن نه حامی زمین، بلکه متهم ردیف اول نابودی آن است.

دولت ترامپ اما این بی‌اعتنایی را به مخالفت علنی بدل کرده است، او با قطع بودجه‌های اقلیمی، تعطیلی نهادهای علمی و تمسخر دانش تغییرات آب‌وهوایی، چهره واقعی ضدعلم و ضد محیط‌زیست قدرت آمریکایی را آشکار ساخت. از اظهارنظرهایش در باره ترویج مواد ضد عفونی‌کننده برای درمان کرونا تا پیشنهادهای خطرناک در باره داروهای غیر مجاز، ترامپ نماد سیاستی بود که هم با علم دشمنی دارد، هم با حیات.

جهان امروز درگیر بحرانی است که در ظاهر زیست‌محیطی، اما در باطن سیاسی و اخلاقی است. گرمایش زمین، نابودی جنگل‌ها، آلودگی اقیانوس‌ها و انقراض گونه‌ها، نتیجه یک تفکر واحد به نام تفکر سلطه است. آمریکایی که خود را منجی تمدن معرفی می‌کند، در عمل بزرگ‌ترین تهدید آن است؛ کشوری که برای حفظ سلطه نظامی و اقتصادی خود، زمین را قربانی می‌کند و فاجعه را به نام پیشرفت صادر می‌کند.

آمریکا، متهم ردیف اول بحران زیست‌محیطی جهان

بیش از یک چهارم گازهای گلخانه‌ای جهان در خاک ایالات متحده تولید می‌شود؛ کشوری که باوجود سهم عظیمش در گرمایش زمین، هنوز از تخریب محیط‌زیست دست نکشیده است. فراتر از انتشار گازهای آلاینده، فعالیت‌های نظامی و صنعتی این کشور نیز به ویرانی گسترده زیست کره انجامیده است؛ از

فرهنگیختگان

صدای نخبگان

نگاه جوانان

روزنامه‌فرهیختگان

WWW.FDN.IR

farhikhteganonline

FARHIKHTEGAN

۰۵۰۵

۰۵۰۵

۶

می‌باشد و کلیه مراحل فرآیند مناقصه شامل خرید و دریافت اسناد

مناقصه، ارسال پیشنهاد قیمت، بازگشایی پاکات، اعلام به برنده در بستر سامانه از این طریق امکان پذیر می‌باشد.

۲. پیشنهاد می‌گردد باتوجه به تنوع کار مطرح شده در مناقصه قبل از ارائه پیشنهاد از تأسیسات موضوع مناقصه بازدید به عمل آوریـد.

۳. علاقه‌مندان به شرکت در مناقصه می‌بایست جهت ثبت‌نام و دریافت

گواهی الکترونیکی (توکن) با شماره های ذیل تماس حاصل نمایند:

مرکز پشتیبانی و راهبردی سامانه: ۴۱۹۳۴-۰۲۱

اطلاعات تماس دفاتر ثبت‌نام سایر استان‌ها، در سایت سامانه (www.setadiran.ir) بخش «ثبت‌نام/پرو فایل مناقصه‌گر» موجود است.

شماره شناسه ۲۰۴۰۹۶۹

شماره م. الف ۲۹۱۶

حوزه هنری انقلاب اسلامی در نظر دارد جهت پشتیبانی، تعمیر و نگهداری تأسیسات و سیستم‌های برقی و مکانیکی و سیستم‌های حرارتی و برودتی خود به شرح مذکور وبا جزئیات مندرج در اسناد مناقصه را-با بهره‌گیری از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (www.setadiran.ir) با شماره فراخوان مناقصه ۰۲۰۵۷۰۰۰۰۰۰۲۰۴۰۰۵ به‌صورت الکترونیکی برگزار کند.

زمان انتشار در سایت ۱۴۰۴/۰۸/۱۴ ساعت ۸ صبح مهلت دریافت اسناد مزایده ۱۴۰۴/۰۸/۱۷ ساعت ۱۹ عصر آخرین مهلت ارسال پیشنهاد قیمت ۱۴۰۴/۰۸/۲۷ ساعت ۱۹ زمان بازگشایی ۱۴۰۴/۰۸/۲۸ ساعت ۱۳ زمان اعلام برنده ۱۴۰۴/۰۸/۲۸ ساعت ۱۷ ضمناً رعایت موارد ذیل الزامی می‌باشد:

۱. برگزاری مناقصه صرفاً از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت